Logos Universality Mentality Education Novelty: Law
ISSN: 2284-5968 | e-ISSN: 2458-1046
Covered in: ERIH PLUS, HeinOnline, CEEOL, Index Copernicus, CrossRef, CrossCheck, J-GATE, Google Scholar, Ideas RePeC, Econpapers, Socionet, KVK, WorldCat.

2020, Volume 8, Issue 2, pages: 68-72| doi: 10.18662/lumenlaw/8.2/46

Review of the Book "Evaluarea impactului migrației părinților asupra comportamentului infracțional al copiilor rămași acasă" [Assessing the Impact of Parental Migration on the Criminal Behavior of Children Left at Home], Author: Loredana Florentina Cătărău, Lumen Publishing House, 2019

Georgeta BARA[1]

[1]Doctorand, Şcoala Doctorală de Sociologie, Universitatea Oradea, România, georgeta_bara@yahoo.com

Abstract: The book "Evaluarea impactului migrației părinților asupra comportamentului infracțional al copiilor rămași acasă" [Assessing the impact of parental migration on the criminal behavior of children left at home], written by Loredana Florentina Cătărău, published by Lumen Publishing House from Iași, Romania, în 2019, presents the scientific approach of the author's doctoral thesis, which analyzes how the deterioration of intra-family relationships within transnational families affects the behavior of minor children left at home, while highlighting the link between parental migration and child crime after parents leave. Using qualitative methods of data collection, but respecting ethical principles in relation to interviewing minors, specialists and parents, the author conducts a qualitative research that determines the deterioration of the child-parent relationship and how this reality is reflected on the subsequent behavior of minors, respectively the translation towards antisocial attitudes or towards some behavioral traits specific to criminal behavior.

Keywords: *juvenile delinquency, parental migration, criminal behavior, transnational families, minors, Loredana Florentina Cătărău.*

How to cite: Bara, G. (2020). Review of the Book "Evaluarea impactului migrației părinților asupra comportamentului infracțional al copiilor rămași acasă" [Assessing the Impact of Parental Migration on the Criminal Behavior of Children Left at Home], Author: Loredana Florentina Cătărău, Lumen Publishing House, 2019. *Logos Universality Mentality Education Novelty: Law, 8*(2), 68-72. doi:10.18662/lumenlaw/8.2/46

Delincvența prezintă o serie de manifestări antisociale al căror grad de periculozitate și gravitate este determinat din punct de vedere al consecințelor comportamentelor delincvente ale copiilor, afectând valorile, normele sociale protejate de normele juridice penale. Termenul desemnează conduita inadecvată a tinerilor, care nu au împlinit vârsta majoratului, fiind aplicat celor care transgresează legea, dar și celor care se integrează în anturaje potențial delincvente (Marica, 2007, p.16). Având în vedere terminologia uzitată pe parcursul lucrării, apreciem oportun a defini, în contextul prezentei accepțiuni, *delincvența juvenilă*, ca formă de devianță, manifestată prin incapacitatea unor minori, tineri de a se adapta la normele de conduită din societate. Făcând referire la *predelincvența juvenilă,* luăm în considerare ansamblul conduitelor deviante ale tinerilor care, fără a avea un conținut ilegal ca atare, pot determina, în anumite condiții, comiterea de acte antisociale.

În lucrarea de față autoarea (Cătărău, 2017) a subsumat demersurilor sale de cercetare scopul de la care a pornit în realizarea tezei sale de doctorat, și anume analiza și aprofundarea elementelor care țin de viața familiilor transnaționale și a modului în care relațiile din cadrul acestora pot conduce la delincvența juvenilă.

Cadru didactic asociat la Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice a Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, expert motivațional și asistent social, Loredana Florentina Cătărău arată în lucrarea sa influența majoră a fenomenului migrației asupra relațiilor fizice și emoționale din cadrul familiei, dezechilibrul produs de acest fenomen, ce conduce la diferite forme de manifestare comportamentală, dintre care deprinderea unui comportament antisocial, delincvent, de către copiii rămași acasă.

Pornind de la numeroase studii și cercetări sociologice recente din domeniul sociologiei și criminologiei, autoarea își structurează lucrarea pe patru capitole, primele două fiind o sinteză a literaturii de specialitate, iar ultimele două o expunere a etapelor de cercetare și a rezultatelor obținute în cadrul demersului doctoral.

Capitolul I (*Familia transnațională și strategii de îngrijire a copiilor rămași acasă*) explică conceptul de trasnaționalitate, prezentând dimensiunile vieții transnaționale și a rolului atașamentului în dinamica acestui tip de familie. Urmărind viziunea teoriei și a cercetărilor existente, se punctează strategiile de coping adoptate de minori ca urmare a migrației părinților. O scurtă radiografie a aspectelor generale ale familiilor transnaționale evidențiază impactul relațiilor dintre membrii acesteia asupra comportamentului copilului minor, precum și mecanismele de apărare generate de coping. Accentul cade pe ipoteza conform căreia migrația are un impact major

asupra familiei şi o interferenţă masivă asupra vieţii copilului, a dezvoltării lui psihologice şi mentale, „aducând multe schimbări în istoria şi identitatea persoanei" (Cătărău, 2019, p. 50). Din perspectiva studiilor în domeniu, se conturează factorii care au impact asupra capacităţii şi a obligaţiilor de îngrijire a părinţilor şi se evidenţiază cele mai importante strategii de ocrotire prin prisma circulaţiei transnaţionale.

Cel de-al doilea capitol (*Măsuri legislative reglementate la nivel naţional pentru protecţia minorilor care au săvârşit fapte penale şi au părinţii plecaţi la muncă în străinătate*) prezintă informaţiile referitoare la măsurile legislative existente în legislaţia naţională privind ocrotirea minorilor, precum şi referiri la câteva teorii criminologice care explică şi argumentează sociologic atitudinile delincvente ale adolescenţilor. În acest capitol este prezentat comportamentul infracţional al minorilor în contextul migraţiei părinţilor, precum şi factorii favorizanţi ai comportamentului antisocial. O parte din acest capitol este rezervată expunerii măsurilor de protecţie, dar şi a celor de sancţionare, aplicate copiilor care intră în conflict cu legea penală, precum şi impactul acestora asupra minorilor aflaţi în libertate sau privaţi de libertate.

Ultimele două capitole *(Metodologia cercetării şi consideraţii etice în evaluarea realităţii care conduce la adoptarea comportamentului infracţional al minorilor proveniţi din familii transnaţionale; Dimensiuni ale vieţii transnaţionale prin prisma analizei comportamentului antisocial al copiilor rămaşi acasă*) vizează demersul doctoral al cercetării calitative derulată etapizat şi concluziile desprinse în urma analizei comportamentului antisocial al copiilor rămaşi acasă, aducând în atenţie schimbări comportamentamentale după deplasarea părinţilor în străinătate. Adunând informaţii pe baza interviului semi-structurat (interviu aplicat minorilor, specialiştilor şi părinţilor), respectiv a observaţiei participative şi a focus grupului realizat cu minori sancţionaţi cu o măsură de sancţiune neprivativă de libertate, care nu atingeau limita de vârstă a răspunderii penale, s-au selectat cele cinci cazuri reprezentative care au stat la baza studiului de caz realizat.

Analiza sociologică a datelor obţinute prin cele patru metode de cercetare calitativă s-a făcut prin utilizarea unei grile tematice de analiză, realizată prin urmărirea constantă a obiectivelor cercetării, care au fost reformulate şi regrupate pe trei teme principale şi câteva secundare. Astfel, după descrierea cercetării, a metodelor de cercetare calitativă şi a principiilor etice care stau la baza acestora, în ultimul capitol sunt analizate datele şi sunt prezentate concluziile lucrării, limitele şi recomandările. Eşantionul a fost format din copii cu vârsta cuprinsă între 13 şi 18 ani, iar datele culese au vizat atât raportul relaţional copii-părinţi înainte de mobilitatea părinţilor, cât şi evoluţia relaţiei de îngrijire după migraţia părinţilor şi demersul

relaţiilor de sprijin al copiilor în raport cu persoana responsabilă de îngrijire, cât mai ales schimbările comportamentale apărute la copii după mobilitatea părinţilor. Datele analizate sunt prezentate pe patru secţiuni, prima având rolul de a argumenta demersul doctoral întreprins, iar celelalte trei prezintă rezultatele obţinute în redarea relaţiilor intrafamiliale în cadrul familiilor transnaţionale şi identificarea modului în care aceaste relaţii conduc la adoptarea comportamentului infracţional al minorilor rămaşi acasă. Au fost culese date din cadrul instituțiilor care aplică sancţiuni privative sau neprivative de libertate minorilor care au săvârşit o faptă penală, informaţiile fiind suplimentate de datele culese de la specialişti, părinţi şi ocrotitori. Analiza acestor date a condus la conturarea relațiilor manifestate în cadrul familiei tradiţionale şi ulterior în cadrul familiei transnaţionale, identificând influenţele care au stat la baza comportamentului infracţional al minorilor. Deşi majoritatea părinţilor susţin că plecarea la muncă în străinătate asigură un confort finaciar familiei, respectiv copiilor, lipsa lor de acasă nu a suplinit nevoia de afecţiune a copiilor, aceştia apreciind foarte puţin banii oferiţi şi acceptând cu greu lipsa părinţilor din viaţa lor. Concluziile desprinse arată că nevoile afective ale minorilor au fost insuficient acoperite în lipsa contactului direct cu părinţii, îngrijirea primară fiind nesatisfăcătoare în contextul distanţei, toate conducând spre adoptarea unei vieţi uşoare de către copilul rămas singur, fără părinţi, care alege calea de a adopta un comportament antisocial, aderând la grupuri stradale, peluând modele şi comportamente negative, pentru a suplini nevoile de apreciere, de atenţie şi afecţiune nesatisfăcute. Comportamentele adaptative preluate adesea după plecarea părinţilor, pe fondul privaţiunilor de tip afectiv, sunt, în opinia autoarei (Cătărău, 2019), consecinţele existenţei a două mari probleme, pe care le supune atenţiei specialiştilor şi care necesită urgentă soluţionare: expunerea copilului la situaţia de a creşte într-un mediu incompatibil cu nevoile lui (iubire, ocrotire şi atenţie) şi lipsa unei comunicări sincere între cele două părţi.

Apreciem că metodele utilizate în cercetarea calitativă sunt suficiente pentru demersul doctoral şi elocvente din punct de vedere al scopului şi obiectivelor de cercetare formulate. Lucrarea de faţă tratează un subiect actual în societatea noastră şi aduce un plus de valoare prin prisma concluziilor desprinse în urma cercetării efectuate. Propunerile făcute de autoare în finalul lucrării sunt pertinente, întrucât vizează aspecte ce ţin de sprijinul ce trebuie oferit copiilor rămaşi fără îngrijire părintească, dar şi de conştientizare a societăţii şi a părinţilor cu privire la această problemă sau de ajustare a politicilor de dezvoltare a accesului emigranţilor români la tehnologiile de comunicare.

Impactul migraţiei părinţilor asupra comportamentului infracţional al copiilor rămaşi acasă este un subiect la fel de prezent şi azi, chiar dacă în ultimii ani s-au făcut eforturi de ameliorare a acestui fenomen, atât din punct de vedere legislativ, cât şi educativ, fiind implementate măsuri şi politici sociale la îndemâna instituţiilor cu rol de protecţie, îngrijire şi ocrotire a copiilor, a familiilor transnaționale şi a situațiilor existente în societatea românească. În faţa acestor probleme majore, ca şi a altora de acest fel, concetăţenii noştri se întorc aproape instinctiv către educaţie. Poate că este firesc acest reflex prin care ne agăţăm de educaţie ca de un remediu miraculos prin care am putea să rezolvăm toate problemele sociale. Lucrarea este extrem de utilă, pentru că ne spune ceea ce vedem şi ştim cu toţii: migraţia părinţilor şi drama copiilor ai căror părinţi sunt plecaţi la muncă în străinătate este încă o problemă a societăţii româneşti care reclamă măsuri urgente.

References

Cătărău, L. F. (2019). *Evaluarea impactului migrației părinților asupra comportamentului infracțional al copiilor rămași acasă* [Assessing the impact of parental migration on the criminal behavior of children left at home]. Lumen.

Marica, A. M. (2007). *Introducere în problematica delincvenței juvenilei* [Introduction to juvenile delinquency]. Ovidius.